

Tinjauan Faktor Kecenderungan Pelajar Ke Arah Keusahawanan: Satu Kajian di Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor

ABDULLAH AFIQ SAFRI

Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor
Bandar Seri Putra, Bangi, Selangor, Malaysia
abdullahafiq@gmail.com

NUR SYAHEERA ATAN

Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor
Bandar Seri Putra, Bangi, Selangor, Malaysia
syaheera@kuis.edu.my

ABSTRAK

Objektif penulisan ini bertujuan untuk menganalisis faktor-faktor kecenderungan pelajar Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor (KUIS) ke arah bidang keusahawanan. Melalui kajian lapangan dengan sampel sebanyak 370 orang responden yang dipilih secara rawak oleh pengkaji, ianya terbatas terhadap pelajar yang menuntut di KUIS sahaja. Kajian ini menggariskan dua objektif utama iaitu pertama, mengenal pasti tahap motivasi, sikap dan kemahiran yang mempengaruhi kecenderungan pelajar KUIS ke arah bidang keusahawanan dan objektif kedua bertujuan mengkaji hubungan antara faktor latar belakang, motivasi, sikap dan kemahiran terhadap kecenderungan pelajar KUIS ke arah bidang keusahawanan. Reka bentuk kajian ini berbentuk deskriptif dengan menggunakan pendekatan kuantitatif. Instrumen kajian yang digunakan pengkaji pula adalah set borang soal selidik. Data yang diperolehi oleh pengkaji dianalisis dengan menggunakan perisian IBM SPSS Statistik. Hasil kajian mendapati bahawa faktor motivasi merupakan faktor utama yang mempengaruhi pelajar untuk cenderung ke dalam bidang keusahawanan. Keputusan kajian juga menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan bagi item kecenderungan keusahawanan berdasarkan faktor latar belakang, motivasi dan sikap. Di penghujung kajian, pengkaji telah menyediakan saranan untuk melaksanakan kajian di pusat pengajian tinggi berbeza bagi mendapatkan hasil kajian yang lebih menyeluruh.

Kata Kunci: Pelajar, Kecenderungan, Keusahawanan, Motivasi

ABSTRACT

This paper aims to analyze the factors of the tendency of students from International Islamic University College (KUIS) towards entrepreneurship. Through a survey with sample of 370 respondents randomly selected by the researcher, it is limited to students who are studying in KUIS only. This study have two objectives which the first objective is to identify the level of motivation, attitudes and skills that influence the tendency of KUIS students towards entrepreneurship and the second objective is to examine the relationship between background

factors, motivation, attitude and skills towards the tendency of KUIS students towards entrepreneurship . This study is a descriptive study with quantitative approaches. The research instrument used by the researcher is a set of questionnaires. The data obtained by the researcher were analyzed using the IBM Statistical SPSS software. The findings show that motivation factor is the main factors that influence students towards entrepreneurship. The findings also show that there are significant differences in entrepreneurial tendency items based on background, motivation and attitude factors. At the end of the study, researchers have provided suggestions for conducting studies at different higher learning centers for more comprehensive results.

Keywords: Student, Trends, Entrepreneurship, Motivation

PENGENALAN

Isu pengangguran bukan sahaja lagi terbatas di kalangan mereka yang kurang pendidikan tetapi kini berleluasa juga di kalangan mereka yang berpendidikan tinggi. Setiap tahun, jumlah pelajar yang tamat pengajian di peringkat institusi pengajian tinggi tidak kira dari universiti, kolej awam dan swasta, institut kemahiran mahupun pusat-pusat latihan semakin meningkat. Hal ini memberi kesan persaingan tinggi di kalangan para graduan dan menyebabkan mereka sukar untuk mendapat pekerjaan. Bilangan permintaan melebihi penawaran pekerjaan sedia ada menjadikan peluang untuk mendapat pekerjaan yang berkesesuaian dengan bidang mereka semakin tipis untuk diperoleh. Bagi mereka yang bertegas untuk bekerja makan gaji, mereka mungkin terpaksa menganggur untuk suatu jangka masa tertentu. Walau bagaimanapun, golongan graduan yang sentiasa bijak mencipta peluang pekerjaan akan lebih menguntungkan diri mereka dan juga masa hadapan yang lebih cerah. Salah satu bidang yang boleh diceburi adalah bidang keusahawanan yang tidak menjanjikan kekayaan, tetapi menjanjikan kejayaan jika usaha secara berterusan. Ketika mereka masih dalam pengajian di peringkat institusi pengajian tinggi, modul keusahawanan banyak diperkenalkan bagi melengkapkan pelajar dengan kemahiran keusahawanan yang relevan dengan pasaran supaya bakal graduan ini mampu berdikari apabila menamatkan pelajaran kelak.

Pada pembentangan Bajet 2016 oleh Perdana Menteri, Datuk Seri Najib Tun Razak, Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) menerima manfaat lebih RM1.3 bilion, antaranya tambahan RM1 bilion kepada Skim Dana Pembiayaan PKS Patuh Syariah sehingga 31 Disember 2017 dengan kerajaan menanggung dua peratus daripada kadar keuntungan pembiayaan. Hal ini menunjukkan pihak kerajaan mempunyai perancangan serius untuk melonjakkan sektor keusahawanan ke tahap pencapaian tertinggi. Di samping itu, kerajaan turut memperuntukkan RM107 juta untuk Pelan Induk PKS bagi pemberian dana pada pelbagai peringkat perniagaan dan RM60 juta bagi Skim Anjakan Usahawan dan Skim Peningkatan Kapasiti serta Keupayaan PKS. Banyak tumpuan diberikan oleh kerajaan untuk membangunkan PKS menerusi Bajet 2016. Usaha ini diharapkan akan dapat melahirkan lebih ramai usahawan berdaya saing terutama di bawah Rancangan Malaysia Ke-11 (RMK-11).

KAJIAN LITERATUR

Dalam kajian yang dilakukan oleh Mohd Osman (2007) , beliau telah mengenal pasti empat faktor yang mendorong graduan dan Alumni Universiti Teknologi Malaysia menceburti bidang keusahawanan iaitu faktor latar belakang usahawan, faktor motivasi, faktor sikap dan

faktor kemahiran. Hasil kajian mendapati bahawa faktor latar belakang keluarga tidak mempengaruhi graduan untuk menjadi usahawan. Sebaliknya, faktor motivasi, sikap dan kemahiran menjadi faktor penting yang telah mendorong graduan menceburi bidang keusahawanan. Menurut Syamala (2013), beliau mendapati bahawa wujudnya perkaitan yang agak kuat antara keluarga dengan pemilihan kerjaya usahawan. Begitu juga menurut Hisrich (2000), keusahawanan dipengaruhi oleh latar belakang pekerjaan ibu bapa seseorang. Mereka memainkan peranan dalam menggalakkan kredibiliti keusahawanan sebagai satu kerjaya untuk anak mereka. Ini disokong oleh Noran Fauziah Yaakob (1993) yang menekankan sikap ibu bapa akan menjadi faktor yang menentukan sikap dan pencapaian dan jaminan kejayaan anak-anak.

Di samping itu, menurut Yusof (2003), seorang usahawan bebas membuat keputusan maka kebebasan itu membolehkan mereka menggunakan setiap potensi yang ada pada diri mereka tanpa menghadapi gangguan daripada pihak lain. Ini membuktikan bahawa usahawan lebih suka terhadap kebebasan diri dan tidak bergantung kepada orang lain. Kajian-kajian lepas yang dibincangkan mengenai faktor motivasi menunjukkan faktor ini dikatakan antara faktor terpenting yang mempengaruhi kecenderungan usahawan.

Selain itu, Maalu et al. (2010) mendapati faktor sikap adalah penting untuk melayakkan individu menceburi keusahawanan. Kemahiran keusahawanan seperti kreativiti, inovasi dan berani mengambil risiko penting dalam kejayaan bidang keusahawanan (Olufunso, 2010). Menurut Schwarz et al (2009), beliau menyatakan sikap keinginan untuk memperoleh wang dan semangat persaingan yang tinggi mendorong seseorang menyertai keusahawanan.

Menurut Gibb (1993), Kuratko dan Hodgetts (2001) Gürol dan Atsan (2006) Zimmerer et al. (2008) dan Hisrich et al. (2008), terdapat tiga dimensi kemahiran keusahawanan yang mengandungi tiga puluh dua petunjuk kemahiran keusahawanan. Kemahiran yang selari dengan kajian tersebut ialah kemahiran berkomunikasi, kemahiran kepimpinan, kemahiran menyelesaikan masalah, kemahiran kerja berpasukan dan kemahiran membuat keputusan. Ini disokong oleh pakar-pakar pendidikan (Golman & Hasselbring, 1997 dan Montague, Morgan dan Wagner (2000) yang menegaskan bahawa keperluan untuk mempersiapkan diri bagi masyarakat secara amnya, dan pelajar-pelajar khususnya memerlukan kemahiran penyelesaian masalah, kemahiran komunikasi dan kemahiran membuat keputusan.

Mohd Hassan bin Mohd Osman (2007) dalam kajiannya terhadap graduan dan alumni UTM mendapati terdapat empat faktor yang mendorong mereka menceburi bidang keusahawanan. Faktor latar belakang usahawan, motivasi, sikap dan kemahiran merupakan aspek yang dikaji terhadap 53 orang usahawan. Hasil kajian ini mendapati faktor motivasi,sikap dan kemahiran menjadi faktor terpenting dalam mempengaruhi mereka untuk menceburi bidang tersebut.(77.4%) responden tidak bersetuju bahawa faktor latar belakang responden merupakan faktor pendorong mereka menceburi bidang keusahawanan. Majoriti responden (90.6%) bersetuju bahawa faktor sikap responden merupakan faktor pendorong mereka menceburi bidang keusahawanan, diikuti oleh (86.8%) responden bersetuju bahawa faktor kemahiran yang dimiliki oleh responden merupakan faktor pendorong seterusnya dan (56.6%) bersetuju bahawa faktor motivasi responden merupakan faktor pendorong mereka menceburi bidang ini.

Dalam kajian yang dijalankan oleh Siti Aisah Bt Abd Mutualif (2003), beliau telah menjalankan satu kajian untuk mengenal pasti tahap motivasi dan kecenderungan keusahawanan di kalangan pelajar semester akhir Ijazah Sarjana Muda Kejuruteraan Mekanikal. Kajian ini dijalankan bertujuan untuk meninjau tahap motivasi bagi memberi pendedahan dan menarik kecenderungan pelajar Kejuruteraan terhadap bidang keusahawanan. Responden terdiri daripada 99 orang dan hasil kajian mendapati bahawa pelajar mempunyai

kecenderungan terhadap bidang keusahawanan dengan skor min keseluruhan 3.573 dan tahap motivasi keusahawanan yang tinggi dengan skor min keseluruhan 3.965.

METODOLOGI KAJIAN

Kajian ini menggunakan pendekatan kuantitatif yang melibatkan sampel kajian seramai 370 orang responden dalam kalangan pelajar Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor. Borang soal selidik diedarkan secara rawak kepada responden oleh pengkaji untuk mendapatkan maklum balas daripada responden. Data yang diterima oleh pengkaji dianalisis dengan menggunakan perisian IBM SPSS Statistik. Kaedah analisis yang digunakan adalah diskriptif min dan Korelasi Pearson. Kaedah ini digunakan bagi mengukur tahap dan juga mengukur hubungan linear di antara pembolehubah tidak bersandar dan pembolehubah bersandar.

Justeru, para pelajar Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor daripada pelbagai latar belakang akademik menjadi sasaran pengkaji merungkai objektif kajian seperti berikut:

- 1) Mengenal pasti tahap motivasi, sikap dan kemahiran yang mempengaruhi kecenderungan pelajar KUIS ke arah bidang keusahawanan.
- 2) Mengkaji hubungan antara faktor latar belakang, motivasi, sikap dan kemahiran terhadap kecenderungan pelajar KUIS ke arah bidang keusahawanan.

DAPATAN KAJIAN

Dapatan kajian diperoleh setelah data dianalisis menggunakan analisis deskriptif bagi mengenal pasti tahap motivasi, sikap dan kemahiran yang mempengaruhi kecenderungan pelajar KUIS ke arah bidang keusahawanan.

Jadual 1: Analisis Deskriptif

Pemboleh Ubah	Bilangan Responden	Min	Tahap
Motivasi	370	3.05	Tinggi
Sikap	370	2.85	Sederhana
Kemahiran	370	2.89	Sederhana

Berdasarkan dapatan kajian yang diperoleh, tahap skor min bagi pemboleh ubah tidak bersandar motivasi adalah tinggi, manakala untuk sikap dan kemahiran nilai purata di tahap sederhana dan untuk pemboleh ubah bersandar iaitu kecenderungan juga berada di tahap sederhana.

Faktor motivasi merupakan faktor dominan pelajar untuk cenderung ke dalam bidang keusahawanan. Faktor motivasi menunjukkan nilai purata tinggi kerana pelajar seringkali dipengaruhi oleh persekitaran positif yang memberikan keyakinan kepada mereka untuk menjadi seorang usahawan yang berjaya. Ada di antara pelajar terinspirasi apabila melihat ahli keluarga, rakan-rakan, guru dan adik-beradik yang telah menempa kejayaan dalam

industri keusahawanan walau ada yang menjadikan usaha mulia ini sebagai sumber pendapatan kedua mereka. Bidang keusahawanan tidak menjanjikan kejayaan, tetapi jatuh bangun dalam perniagaan perlu dilalui di peringkat awal menceburkan diri dalam industri ini sebelum menempa kejayaan yang lebih cemerlang. Kesungguhan yang konsisten amat diperlukan diiringi dengan motivasi dan sokongan insan sekeliling untuk memastikan minat mereka sentiasa subur terhadap keusahawanan.

Jadual 2: Korelasi Pembolehubah Tidak Bersandar dan Pembolehubah Bersandar

Correlations		Latar	Sikap	Motivasi	Kemahiran
		Belakang			
Latar Belakang	Pearson Correlation	1	.135*	.955*	.021**
	Sig. (2-tailed)		.009	.000	.690
	N	370	370	370	370
Sikap	Pearson Correlation	.135*	1	.080	.078**
	Sig. (2-tailed)		.009	.126	.134
	N	370	370	370	370
Motivasi	Pearson Correlation	.955*	.080*	1	.154*
	Sig. (2-tailed)		.000	.126	.003
	N	370	370	370	370
Kemahiran	Pearson Correlation	.021**	.078*	.154**	1
	Sig. (2-tailed)		.690	.003	
	N	370	370	370	370

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Keputusan kajian menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan bagi item kecenderungan keusahawanan berdasarkan faktor latar belakang, motivasi dan sikap. Dinilai menggunakan kaedah korelasi pearson, hasil kajian mendapati nilai P bagi latar belakang adalah yang paling tinggi iaitu ($r = 0.096$, $p < 0.05$) dituruti dengan motivasi iaitu ($r = 0.929$, $p < 0.05$) dan sikap ($r = 0.192$, $p < 0.05$). Faktor kemahiran menunjukkan nilai terendah iaitu ($r = 0.058$, $p > 0.05$). Justeru, dapat dilihat bahawa faktor latar belakang, motivasi dan sikap mempunyai hubungan yang signifikan dengan kecenderungan pelajar KUIS ke arah bidang keusahawanan. Walau bagaimanapun, faktor kemahiran tidak mempunyai hubungan signifikan dengan kecenderungan pelajar terhadap keusahawanan. Dapatan kajian ini telah disokong oleh Owi Yang Hoi (2012) yang menyatakan bahawa faktor kemahiran tidak boleh menentukan seseorang itu untuk menjadi usahawan. Hal ini kerana kemahiran seseorang berbeza dan tidak sama pada setiap individu.

KESIMPULAN

Kesimpulan kajian ini secara keseluruhannya adalah responden di KUIS kebanyakannya mempunyai kecenderungan ke arah keusahawan yang tinggi atas faktor motivasi. Faktor lain seperti sikap dan kemahiran juga mempengaruhi kecenderungan pelajar terhadap keusahawanan tetapi pada tahap sederhana. Terdapat juga perbezaan yang signifikan bagi item kecenderungan keusahawanan berdasarkan faktor latar belakang, motivasi dan sikap. Namun, faktor kemahiran tidak mempunyai hubungan yang signifikan dengan kecenderungan pelajar terhadap keusahawanan. Kajian ini boleh dijadikan landasan pihak kolej mahupun pensyarah untuk merancang dan membentuk satu garis panduan dalam proses pengajaran dan pembelajaran bagi mendorong pelajar terlibat secara langsung dalam aktiviti keusahawanan. Disarankan kepada pengkaji pada masa akan datang menggunakan teori yang sama seperti kajian ini tetapi di pusat pengajian tinggi berbeza bagi mendapat dapatan yang lebih terperinci dan menyeluruh.

RUJUKAN

- Abdul A.Y. (2003). *Usahawan dan Keusahawanan: Satu Penilaian* : Petaling Jaya : Prentice Hall. Pearson Education Sdn Bhd.
- Abdul R. (2011). Kecenderungan Pelajar-Pelajar Semester Akhir Kolej Komuniti Jasin Terhadap Keusahawanan. Mini Seminar Pendidikan Kolej Komuniti Jasin.
- Halimah H. (2010). Aspirasi Kerjaya Keusahawanan dalam Kalangan Pelajar Institusi Pengajian Tinggi Awam.
- Kuratko D.F. & Hodgetts R. M. (1992). *Entrepreneurship: a Contemporary Approach*. 2nd Ed. Orlando: The Dryden Press.
- Mohd O. (2007). Faktor-faktor yang Telah Mendorong Graduan dan Alumni Universiti Teknologi Malaysia Menceburji Bidang Keusahawanan.
- Muhammad H. I. (2012). Kajian Mengenai Kebolehpasaran Siswazah di Malaysia: Tinjauan dari Perspektif Majikan.
- Mohd K.J. (2012). Kecenderungan Pelajar Tahun Akhir di Institut Kemahiran MARA Terhadap Bidang Keusahawanan. *Journal of Education Management*, 5, 16-33.
- Mohamed I.S.H. (2009). Kecenderungan Keusahawanan di Kalangan Pelajar Bidang Kejuruteraan Institusi Pengajian Tinggi Awam di Kawasan Utara Semenanjung Malaysia.
- Noor. A.B. (2002). *Asas Keusahawanan*. Kuala Lumpur: Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Noraini M.N. & Norisham A.R. (2011). Kecenderungan Pelajar-Pelajar Institut Kemahiran MARA (IKM) Johor Bharu Terhadap Bidang Keusahawanan.
- Owi Y.H. (2012). Kecenderungan Graduan Lepasan Ijazah Menceburji Bidang Keusahawanan di UPSI.
- Salmianti. M. (2012). Tinjauan Kecenderungan Keusahawanan Dalam Kalangan Pelajar di Institusi Pengajian Tinggi Awam.
- Sarimah. H.A. & Cecilia. S.T.L. (2013). *Entrepreneurship*, Third Edition, Penerbit Oxford Fajar Sdn. Bhd.
- Syamala. M. (2013). Faktor-faktor Pendorong Siswazah Terhadap Bidang Keusahawanan di UPSI.
- Zahariah. M. Z, Amalina. M.A. & Erlane. K. Ghani. (2014). Entrepreneurship Intention Among Malaysia Business Students.